

Prejeto: —
do 12. K 10
1. 1. 1916. 97
2. 1. 1916. 98
3. 1. 1916. 99
4. 1. 1916. 100
5. 1. 1916. 101
6. 1. 1916. 102
7. 1. 1916. 103
8. 1. 1916. 104
9. 1. 1916. 105
10. 1. 1916. 106
11. 1. 1916. 107
12. 1. 1916. 108
13. 1. 1916. 109
14. 1. 1916. 110
15. 1. 1916. 111
16. 1. 1916. 112
17. 1. 1916. 113
18. 1. 1916. 114
19. 1. 1916. 115
20. 1. 1916. 116
21. 1. 1916. 117
22. 1. 1916. 118
23. 1. 1916. 119
24. 1. 1916. 120
25. 1. 1916. 121
26. 1. 1916. 122
27. 1. 1916. 123
28. 1. 1916. 124
29. 1. 1916. 125
30. 1. 1916. 126
31. 1. 1916. 127
32. 1. 1916. 128
33. 1. 1916. 129
34. 1. 1916. 130
35. 1. 1916. 131
36. 1. 1916. 132
37. 1. 1916. 133
38. 1. 1916. 134
39. 1. 1916. 135
40. 1. 1916. 136
41. 1. 1916. 137
42. 1. 1916. 138
43. 1. 1916. 139
44. 1. 1916. 140
45. 1. 1916. 141
46. 1. 1916. 142
47. 1. 1916. 143
48. 1. 1916. 144
49. 1. 1916. 145
50. 1. 1916. 146
51. 1. 1916. 147
52. 1. 1916. 148
53. 1. 1916. 149
54. 1. 1916. 150
55. 1. 1916. 151
56. 1. 1916. 152
57. 1. 1916. 153
58. 1. 1916. 154
59. 1. 1916. 155
60. 1. 1916. 156
61. 1. 1916. 157
62. 1. 1916. 158
63. 1. 1916. 159
64. 1. 1916. 160
65. 1. 1916. 161
66. 1. 1916. 162
67. 1. 1916. 163
68. 1. 1916. 164
69. 1. 1916. 165
70. 1. 1916. 166
71. 1. 1916. 167
72. 1. 1916. 168
73. 1. 1916. 169
74. 1. 1916. 170
75. 1. 1916. 171
76. 1. 1916. 172
77. 1. 1916. 173
78. 1. 1916. 174
79. 1. 1916. 175
80. 1. 1916. 176
81. 1. 1916. 177
82. 1. 1916. 178
83. 1. 1916. 179
84. 1. 1916. 180
85. 1. 1916. 181
86. 1. 1916. 182
87. 1. 1916. 183
88. 1. 1916. 184
89. 1. 1916. 185
90. 1. 1916. 186
91. 1. 1916. 187
92. 1. 1916. 188
93. 1. 1916. 189
94. 1. 1916. 190
95. 1. 1916. 191
96. 1. 1916. 192
97. 1. 1916. 193
98. 1. 1916. 194
99. 1. 1916. 195
100. 1. 1916. 196
101. 1. 1916. 197
102. 1. 1916. 198
103. 1. 1916. 199
104. 1. 1916. 200

STRAZA

Prejeto: —
do 12. K 10
1. 1. 1916. 97
2. 1. 1916. 98
3. 1. 1916. 99
4. 1. 1916. 100
5. 1. 1916. 101
6. 1. 1916. 102
7. 1. 1916. 103
8. 1. 1916. 104
9. 1. 1916. 105
10. 1. 1916. 106
11. 1. 1916. 107
12. 1. 1916. 108
13. 1. 1916. 109
14. 1. 1916. 110
15. 1. 1916. 111
16. 1. 1916. 112
17. 1. 1916. 113
18. 1. 1916. 114
19. 1. 1916. 115
20. 1. 1916. 116
21. 1. 1916. 117
22. 1. 1916. 118
23. 1. 1916. 119
24. 1. 1916. 120
25. 1. 1916. 121
26. 1. 1916. 122
27. 1. 1916. 123
28. 1. 1916. 124
29. 1. 1916. 125
30. 1. 1916. 126
31. 1. 1916. 127
32. 1. 1916. 128
33. 1. 1916. 129
34. 1. 1916. 130
35. 1. 1916. 131
36. 1. 1916. 132
37. 1. 1916. 133
38. 1. 1916. 134
39. 1. 1916. 135
40. 1. 1916. 136
41. 1. 1916. 137
42. 1. 1916. 138
43. 1. 1916. 139
44. 1. 1916. 140
45. 1. 1916. 141
46. 1. 1916. 142
47. 1. 1916. 143
48. 1. 1916. 144
49. 1. 1916. 145
50. 1. 1916. 146
51. 1. 1916. 147
52. 1. 1916. 148
53. 1. 1916. 149
54. 1. 1916. 150
55. 1. 1916. 151
56. 1. 1916. 152
57. 1. 1916. 153
58. 1. 1916. 154
59. 1. 1916. 155
60. 1. 1916. 156
61. 1. 1916. 157
62. 1. 1916. 158
63. 1. 1916. 159
64. 1. 1916. 160
65. 1. 1916. 161
66. 1. 1916. 162
67. 1. 1916. 163
68. 1. 1916. 164
69. 1. 1916. 165
70. 1. 1916. 166
71. 1. 1916. 167
72. 1. 1916. 168
73. 1. 1916. 169
74. 1. 1916. 170
75. 1. 1916. 171
76. 1. 1916. 172
77. 1. 1916. 173
78. 1. 1916. 174
79. 1. 1916. 175
80. 1. 1916. 176
81. 1. 1916. 177
82. 1. 1916. 178
83. 1. 1916. 179
84. 1. 1916. 180
85. 1. 1916. 181
86. 1. 1916. 182
87. 1. 1916. 183
88. 1. 1916. 184
89. 1. 1916. 185
90. 1. 1916. 186
91. 1. 1916. 187
92. 1. 1916. 188
93. 1. 1916. 189
94. 1. 1916. 190
95. 1. 1916. 191
96. 1. 1916. 192
97. 1. 1916. 193
98. 1. 1916. 194
99. 1. 1916. 195
100. 1. 1916. 196
101. 1. 1916. 197
102. 1. 1916. 198
103. 1. 1916. 199
104. 1. 1916. 200

Redakcija in administracija: Maribor
Prešernova ulica, 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z redaktorskim se mora govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopoldne.

Na nobenem bojišču večjih bojev.

Sv. Oče se neprestano trudi za mir. — Rusija noče nič vedeti o miru. — Naši ujetniki iz Srbije v Italijo. — Pošiljanje denarja ujetnikom v Rusijo in Italijo. — V grški zbornici ima sedanja vlada dvetretjinsko večino.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Uradno se razglša:

Dunaj, 26. decembra.

Rusko bojišče.

Na močvirnatem ozemlju v Polesju so naše čete zapobile v beg na več mestih številne in močne sovražne poizvedovalne oddelke.

Italijansko bojišče.

Sovražni poskusi, se približati južnemu delu Doberdobske gorske planote so bili prav lahko odbiti.

Srbsko bojišče.

Položaj je nespremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Hóter, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 26. decembra.

Francosko bojišče.

Vsled trajno deževnega vremena je bilo bojno delovanje na največjem delu bojne črte le malenkostno; pač pa je bilo živahnije severno od Alberta, na nekaterih mestih v Champagni ter v Vogezih severno od Sennheima.

Rusko bojišče.

Podvzetja nemških patrolj na ozemlju pri mestu Dvinsk so bila uspešna. Močnejši ruski poizvedovalni oddelki so bili severno-zahodno od mesta Czartorysk ter pri kraju Berestiany južno od mesta Kolki odbiti.

Srbsko bojišče.

Položaj je v obče nespremenjen.

Ogromne angleške izgube.

Iz Londona se 25. decembra uradno poroča: angleške izgube na vseh bojiščih znašajo do 9. decembra:

na moštvu 119.923 mrtvih, 238.758 ranjenih in 69.546 pogrešanih; na častnikih 7367 mrtvih, 13.365 ranjenih in 2149 pogrešanih.

Samo preč Dardanelami so zgubili Angleži kakor se poroča amsterdamskemu listu »Maasbode« iz Londona do 11. decembra: 1609 častnikov in 23.670 mož mrtvih, 2969 častnikov in 72.222 mož ranjenih in 337 častnikov ter 12.114 mož pogrešanih. Angleški državni podtajnik, ki je podal v spodnji zbornici te podatke, je izjavil, da je bilo od 25. novembra do 11. decembra sprejetih v bolnišnice 96.682 mož.

Dr. Janez Evang. Krek.

Imena dr. Mahnič, dr. Lampeta, dr. Kreka, kardinala Missie in dr. Šusteršiča bo moral vsakdo imenovati, kdorkoli bo pisal in govoril o katoliškem prepovedu na Slovenskem. Dr. Mahnič se je ustavil

v 80 letih preteklega stoletja dotedanjemu toku in začel boj o najvišjih načelih, od katerih je končno odvisen ves duševni razvoj človeštva. Lotil se je vseh aktualnih javnih vprašanj, ki so se ali iz tujine zanesla med Slovence, ali pa se v Slovencih samih razvila. Dr. Mahnič je silovito razburil vse duhove po Slovenskem. Toda njegovo delo bi ostalo menda brez posebnih praktičnih posledic, ako bi mu ne sledila dva razborita mlada moža, dr. Lampe in dr. Krek. Dr. Lampe je s svojo mirnostjo, ljubeznivostjo ter mnogostransko učenostjo začel zbirati mlade moči, ki so pozorno poslušali Mahničeve besede, za slovstveno delovanje ter jim ustanovil »Dom in Svet.« Dr. Krek pa je kot mlad agitator poletel med široke mase slovenskega ljudstva ter, sam globoko izobražen, na podlagi načel, ki jih je razglašal dr. Mahnič, z nedoseženo zgovornostjo, z mladeniško marljivostjo, časnikarsko drznostjo in z demokratično prijaznostjo ustvaril Slovencem politično, izobraževalno, gospodarsko, kmečko in delavsko organizacijo. Da nežnih početkov sedaj tako mogočne in po Slovenskem gospodujoče katoliško-narodne organizacije niso zamorile sovražne mrzle sapa, da se v praktično izvajanje Mahničevega programa niso zanesle zmote in da se je katoliški demokratizem globoko zasadil v novo gibanje, je zasluga kardinala Missie. Dr. Šusteršič pa je povedel zastopnike novega gibanja v deželnozbornsko in državnozbornsko areno.

Oni, ki je učil pristaše nove struje tudi v njenem duhu gledati vse dogodke družabnega življenja, ki je dajal z vedno novimi idejami struji svežost in ji ohranjal mladost, ki je vsej naši politiki vlival vsebino, da se ni izgubljala v surovih in neplodnih bojih, oni, ki je učil novo strujo praktično misliti, opazovati, govoriti in delati, ta mož je dne 25. dec. t. l. obhajal 50letnico svojega rojstva. In ta mož je dr. Janez Ev. Krek.

Vsako javno gibanje mora imeti tudi svoje slovo. Politična struja brez strankarskega slovstva je mrtvorajeno dete. Dr. Krek nam je spisal: »Socializem«, »Narodno ekonomijo«, »Črne bukve kmečkega stanu«, učene razprave o delavskih, kmečkih in o splošno gospodarskih vprašanjih v »Katoliškem Obzorniku« ter celo v pripovedih in pesmih razglašal krščansko-socialne nazore. »Socializem« in »Črne bukve« so že pošle in splošna je želja, da se navedeno izdajo.

Dr. Krek je tudi skrbel, da postanejo krščansko-socialne ideje zares lastnina vsega slovenskega ljudstva, in ne samo lastnina par govornikov in časnikarjev. Za to je ustanovil nepolitično izobraževalno organizacijo, ki je sedaj združena v Slovenski kršč.-socialni zvezi. Organizacija, ki bo posebno po vojski poleg gospodarske organizacije za nas Slovence največje važnosti in za kar bodo vsi, ki narodno čutijo, hvalili dr. Kreka. Da se delovanje v izobraževalnih društvih ne poizgubi v praznih veselicah in zabavah, začel je izdajati Vestnik S. K. S. Z. Pred Vestnikom je izdajal za društva Knjižnico S. K. S. Z. Za odre naših kmečkih izobraževalnih društev izdaje »Zbirko ljudskih iger«, za katero je tudi sam spisal par iger. Zelo priljubljen je bil »Društveni Kalendarček«, katerega je, upamo, vojska le začasno ustavila.

Dr. Krek se lahko imenuje oče Rajfajzenovega

zadružništva na Slovenskem. Sedanja Zadružna Zveza v Ljubljani, poleg katere se bo kmalu na trdnih, realnih tleh dvignila Ilirska banka, je najboljši dokaz za uspeh njegovega zadružnega delovanja. Da dr. Krek s konzumi ni imel sreče, to je res. Toda tega ni kriva zdrava ideja, na kateri slonijo konzumi, ampak ljudje, ki so konzume prebogosto upravljali ne v splošno, ampak v svojo lastno korist. Sicer pa tudi v tem oziru nova centralistična organizacija izključuje nekdanje navadne pregreške proti tujemu imetju. Še več kakor na denarno organizacijo polaga dr. Krek važnosti na organizacijo produkcije. Njegova ideja si pridobiva med narodom vedno več pristašev, kar bo za gospodarsko povzdigo slovenskega ljudstva neizmerne važnosti. Za zadružništvo je ustanovil Zadružno šolo, katero je razširil v Slovensko trgovsko šolo, najprej za mladeniče, od letos naprej za oba spola. Blagonosni gospodinjiski tečajji na Kranjskem so njegova zasluga, istotako tudi intenzivni pouk v vseh kmetijskih panogah potom mnogoštevilnih potovalnih učiteljev.

Tudi politična organizacija, ki se sedaj imenuje Vseslovenska Ljudska Stranka, je njegovo delo. Ne samo na Kranjskem, ampak tudi v obmejnih pokrajinah nam je pomagal dovrševati našo politično organizacijo. Dr. Krekova šola zahteva od politikov, da imajo neprestano stik z ljudstvom, za to je treba pogostih zborovanj, nedeljo za nedeljo. Glede prirejanja zborovanj je dr. Krek sam najboljši izgled, kajti ni je nedelje, da bi ne bil med ljudstvom, razven par nedelj, ko se zateče v svoj Tusculum Pertovč, kjer pa tudi nima miru. K njemu zahajajo mladi dijaki pristaši, da hodijo po gorah ali pa pečejo krompir ter pri ognju sedeč razmotrivajo aktualna vprašanja vseh različnih ved; kajti dr. Krek je neverjetno vsestranski izobražen in poučen o vseh novih pojavih tudi v kraljestvu znanosti.

Obmejnimi Slovincem je dr. Krek že radi tega najbolj simpatična oseba, ker razume kakor malokdo njihove težavne narodne boje. V narodnih zadevah najde pri njem obmejni Slovenci vedno popolno razumevanje in modre nasvete.

Krona dr. Krekovega organizatoričnega delovanja so katoliška akademična društva »Danica« na Dunaju, »Zarja« v Građcu, »Dan« v Pragi ter hrvatska katoliška akademična društva na Dunaju, v Građcu in Zagrebu. Zagrebško društvo »Domagoj« je že izmed najmočnejših hrvatskih akademičnih društev, Mlada hrvatska katoliška generacija, ki je izšla iz Krekove šole, se ni pridružila še nobeni sedaj obstoječi hrvatski stranki. Med seboj se imenujejo pristaši šaljivo »Slovenska pučka stranka.« V Zagrebu izdajajo že dnevnik »Novine«, ki ima nadj 13 tisoč naročnikov.

Dr. Krek govori vse avstrijske jezike, slovenske in druge. Že zato je v parlamentu zelo priljubljena oseba, ne glede na spoštovanje, ki ga uživa kot prvi veščak v vseh socialnih, bodisi delavskih, kmečkih, obrtnih ali trgovskih vprašanjih. Dr. Krek je pristaš in glasnik najožje zveze s Hrvati v okvirju habsburške monarhije.

Bolj kakor si mnogi mislijo, je dr. Krek duša vsega našega javnega gibanja, naj se imenuje že katoliškonarodno, krščansko-socialno ali vseslovensko S svojim znanjem, s svojimi idejami in s svojim

delom daje stranki življenje in ji ohranja mladost.

Ljubi Bog daj dr. Kreku milost in zdravje, da v polni duševni in telesni svežosti nadaljuje svoje delo za slovenski narod. To je naša želja ob njegovi 50letnici!

Dogovori med Nemci.

Kakor se nam poroča iz dobro poučnega vira, se nanašajo dogovori med kršč. socialisti in nemškimi nacionalci, o katerih sta govorila dr. Geßmann za strankinim shodu na Dunaju in dr. Groß v strankini politični korespondenci, 1. na državni jezik, 2. na ugotovitev enojezičnosti na Njzem Avstrijskem, Gornjem Avstrijskem, Selnograškem in Tirolskem; 3. varstvo nemških minoritet; 4. želje glede jezika in opravičnice v državnem zboru.

Obe stranki, kršč. socialna in nemškonacionalna, sta izročile svoje narodno politične zahteve v posebnih spomenicah vladi in drugim merodajnim činiteljem.

900.000 vreč moke iz Rumunije

Osrednji nakupovalni urad za Avstrijo in za Nemčijo je kupil od družbe velikih rumunskih mlinarjev 900.000 stotov pšenične moke. Nakupljena moka se bo še ta mesec spravila deloma po železnici, deloma po Donavi v Avstrijo in Nemčijo.

Nov načrt reforme.

Povodom nedavnih izprememb v našem ministertvu je prinesel „Neues Wiener Tagblatt“ vest, da se misli naša vlada lotiti uravnavanja notranjeavstrijskih vprašanj. Za to je res v pravem času dr. Rudolf Hotowetz — ki šteje med najodličnejše narodnogospodarske znanstvenike v Avstriji — izdal študijo, ki se bavi z avstrijskim državnim vprašanjem, in ki vsebuje povsem nov predlog za njega rešitev.

Temeljna misel, na kateri sloni njegov načrt, je popolno ločenje gospodarskih in političnih interesov narodov Avstrije. Prvi so pri vseh narodih, ki žive v tej državi, bistveno enaki; zato je tudi brez najmanjše težave možno, da ste zakonodajna in uprava vseh gospodarskih stvari povsem enotna. Za to hoče pisatelj vsa ta vprašanja — pridelovanje, razdeljevanje, porabo, denarstvo, carine, kredit, prevoz, zavarovanje, davki itd. — odkazati gospodarskemu parlamentu, ki naj bi se ustanovil in sestajal z ene same zbornice, volil po proporcionalni volitvi v velikih volilnih okrajih, da bi bil verno zrcalo gospodarske zgradbe države in da bi prav umeval svojo nalogo in jo reševal. Ker pa so sedaj proti proporcionalni volitvi velike zapreke, bi morali za sedaj poseči po stanovskih skupinah (kurijah), ki naj bi se seveda primerno preustrojili in prilagodili modernim naziranjem in potrebam. Tako sestavljeni gospodarski parlament naj bi skrbel za vso gospodarsko zakonodajo.

Poleg te povsem nove gospodarske korporacije bi bilo, po mnenjih pisateljevem, postaviti centralen političen parlament, obstoječ iz dveh zbornic, ki naj bi oskrboval zakonodajo v stvareh zunanje politike in vojske, kakor tudi v vseh drugih stvareh, ki se nanašajo na skupno življenje državljanov v državi — v kolikor niso gospodarske ali narodne. Prvo zbornico (zgornja zbornica) tega političnega parlamenta bi bilo ustvariti prilično na tisti način, kakor je sedaj gosposka zbornica. Spodnja zbornica naj bi ne izšla iz direktnih volitev, marveč naj bi bila sestavljena iz odposlancev posameznih narodnih reprezentantov, ki naj bi narodne stvari samostojno gojili!

Pisec sodi, da se posamezna plemena v narodnih stvareh ne morejo sporazumeti nikdar in da se tudi ne sporazumejo. Zato hoče vsa narodna vprašanja, ki se izerpljajo v jeziku, v šoli, umetnosti in v znanstvu, dalje v družabnem skupnem življenju, v kolikor more sploh država uplivati na to poslednje, odkazati posebnim narodnim reprezentativnim korporacijam, ki jih imenuje „narodne svete“, katerih članke bi bilo voliti po splošni, direktni in enaki volilni pravici brez pluralnih glasov (to je: da bi imel vsakdo le po en glas), ker ima vsak soplemenjak isti interes na duševni kulturi svojega naroda, pač pa s proporcionalno volilno pravico, da bosta prihajala do besede vsak nazor in vsaka smer.

To so glavne misli v študiji dr. Hotowetza, ki

spada gotovo med najinteresantnejše, kolikor se jih je še pojavilo v politični literaturi naše državne polovice. Vso knjigo preveva duh pravičnosti in prizanesljivosti ter najodkritosrčneje ljubezni do monarhije.

Pisatelj se zaveda težav, ki so na potu uresničenju njegovega načrta, ali to ne zmanjšuje vrednosti knjige, ki zasluži v polni meri, da jo natančno uvažujejo in proučijo tisti, ki bodo svoječasnno poklicani na sodelovanje pri velikem delu preporenjenja naše monarhije. Naj bi jim bila vedno pred očmi resnična beseda, ki jo je napisal pisatelj kot uvod:

V Avstriji ni nobeno pleme dovolj močno, da bi moglo tu izvrševati nadvlado. Noben narod ne vzdržuje države sam, kajti izgubljena bi bila že davno, če bi jo bila vzdrževala le petina ali desetina ali pa dvajsetina nje državljanov! (Knjiga: „Das österreichische Staatsproblem, von dr. Rudolf Hotowetz“ je izšla v založbi Rivinača v Pragi.)

Sv. Oče se neprestano trudi za mir.

Sv. Oče je dne 24. decembra sprejel zastopstvo kardinalskega zbora, ki mu je čestitalo k Božiču. — Kardinal-dekan Vanutelli je v svojem nagovoru omenjal žalostne razmere v Evropi in potrebo po miru. Sv. Oče se je kardinalom zahvalil za čestitke in je naglašal, da se neprestano trudi, da bi se dosegel toli zaželeni mir.

Italijansko bojišče.

Čisto miren še Lah vedno noče biti, sedaj poskuša pri Tolminu, sedaj pri Doberdolu, potem zopet na Tirolskem, ali še bedijo naši vojaki. In ko se oglasijo, utihne. Italijanska javnost gleda sedaj v Valono, kjer se izkrcavajo laške čete za pohode v Albanijo.

V Italiji menda ni več človeka, ki bi verjel, da bi se moglo prodreti skozi naše vrste bodisi ob Seči, bodisi na Tirolskem. Zato je vladi dobrodošlo, da se obrača ljudska pozornost v Albanijo.

Italijani obstreljujejo tolminsko območje.

Avstrijsko uradno poročilo dne 25. decembra: Sovražni topovski ogenj proti posameznim postojankam tolminskega območja se je trajal cel dan. Na višini Altissimo (južne Tirole) je bil napad sovražne stotije odbit. Na vseh ostalih delih bojišča je vladal včeraj (24. dec.) mir.

Dober strelec.

Italijanski brigadni general Berardi je padel dne 20. decembra na sošk. fronti. Ko je general na svoji opazovalnici na višinski postojanki, ki je bila krog in krog dobro zavarovana, opazoval gibanje naših čet, je nek avstrijski vojak tako dobro pomeril, da je krogla zadela generala skozi opazovalno odprtino naravnost v glavo. General je bil pri piči mrtev.

Črnogorsko bojišče.

Na črnogorskem bojišču se bijejo sedaj boji za Berane. Boji so zaradi goratega ozemlja in radi zime silno težavni. Črnogorci branijo vsako mesto, vsako sotesko, vsako točko. Mohamedanci držijo z nami — zato pa Črnogorci pri svojem umikanju povsod požigajo vasi, v katerih stanujejo Mohamedanci.

Italijanski list „Italia“ misli, da se bomo Avstrijci polastili Škadra, katerega že leta 1913 nismo hoteli izročiti Črnogorci.

Boji pri Beranah in Rožaju.

Črnogorsko uradno poročilo dne 24. decembra: V smeri proti Rožaju in Beranam so črnogorske čete odbile napad na postojanko Turjak, ki leži kakih 15 kilometrov izhodno od Beran. Sovražniku so črnogorske čete prizdale večje izgube. Naše (črnogorske) čete so pognale sovražnika v smeri proti kraju Bivce do vasi Ivanja, ki leži kakih 18 kilometrov severno od Beran.

Valona srbska prestolnica.

Poročevalci velikih listov očitno ne vedo, kje se nahaja kralj Peter, kajti gonijo ga iz Tirane v

Skader, iz Skadra v Biserto, ali v Solun itd. Čujmo tako poročilo. Tako se te dni poroča iz Lugana, da je kralj Peter odpotoval iz Tirane, kjer je bil gost E-sađ-paše, čez Drač v Valono. Od torka, dne 21. dec., je v Valoni urejena začasna srbska prestolnica. V Valoni se smatra kralj Peter kot gost italijanskega kralja in albanskega prebivalstva. Kralj je s srbsko vlado in prestolonaslednikom, ki si je pridržal vso državno oblast kot vladar, v stiku.

Naši ujetniki na italijanskem otoku.

List „Giornale d' Italia“ poroča, da je bil prvi oddelek Avstrijcev, ki so jih Srbi ujeli 1. 1914 in sicer 5000 mož, poslan na samotni italijanski otok Asinara pri Sardiniji.

Bolgarsko bojišče.

Z bojišč, na katerih stojijo bolgarske čete, nobenih posebnih poročil. Bolgare, ki so prekoračili albansko mejo, sprejemajo mohamedanci z veseljem ter jim gredo na vsak način na roko.

Druge bolgarske čete stojijo ob grški meji ter čakajo, kedar bo padla odločitev v diplomatičnem boju. Četverospozrazum razglasa, da so se njegove razmere do Grčije zboljšale. Na drugi strani pa prihajajo vesti iz zelo verodostojnih virov, da bo Grčija pustila vkorakati Nemce, Avstrijce in Bolgare v svoje ozemlje proti Francozom in Angležem pred Solunom.

Angleži in Francozi z mrzlično hitrostjo utrjujejo Solun in okolico. Nekatera poročila pravijo, da njih čete znašajo že okoli 230.000 mož.

Grška dovoli vhod naših čet.

„Agence Havas“ poroča dne 23. decembra iz Aten, da časniki zagotavljajo, da bo grška vlada le tedaj dovolila vhod avstrijskih in nemških čet na grško ozemlje, ako bosta Avstrija in Nemčija izjavili, da s tem ni nobene nevarnosti za nepristranost in nedotakljivost Grčije.

Rusko bojišče.

Večji boji počivajo. Prav pridno pa delujejo proizvodovalni oddelki na vseh straneh. Gre glas, da pripravljajo Rusi ob besarabski meji novo ofenzivo, ki se bo pričela, ko zamrzne reka Prut.

Nemci obstreljujejo Rigo z novimi granatami, ki dvakrat razpočijo, v zraku in na zemlji.

Francoski general Pau ostane s svojim štabom sestojecim iz osem oficirjev, stalno v Rusiji. Imel bo nekako nadzorstvo nad ruskim generalnim štabom. Odstopivši general Ruski je tako nadzorstvo odločno odklonil ter med drugim tudi to navedel kot razlog za svoj odstop.

Ruski napad v božični noči.

Rusi so na sveto noč o polnoči z gozdovitih višin ob besarabski obmejni bojni črti srdito napadli naše postojanke. Več močnih sovražnih oddelkov se je pod varstvom teme splazilo do naših žičnatih ograj in so jih skušali prerezati. Razvil se je srdit boj. Rusi so potem, ko so bile njihove prve vrste v našem ognju uničene, gnali nove čete v borbo, katere pa so bile tudi uničene. Ruski napad je bil odbit. Zgodaj v jutru so Rusi zopet ponovili svoje napade, ne da bi dosegli kakoršenkoli uspeh. Pred našimi žičnatimi ograjami ležijo številni nepokopani ruski mrličji.

Skromnejši ruski vojni cilji.

Uradni ruski vojaški list „Russkij Invalid“ priobčuje članek o ruskih vojnih ciljih. Ti obstojajo glasom izvajanju tega lista v tem, da se zaščiti zapadna meja in „osvoji“ Galicija. O Carigradu in Srbiji list ne govori več.

Rusija noče ničesar vedeti o miru

Iz Petrograda se dne 24. decembra poroča: Ruski zunanji minister Sjasonov je podal v budjetni komisiji ruske zbornice pojasnila o politič-

nem in vojaškem položaju, pri čemur je naglašal, da so sedaj odstranjene vse težkoče z Grčijo ter da je zavladalo med Grčijo in četverosporazumom prijateljsko razmerje, odkar je četverosporazum utrdil Solun. Član budgetne komisije, poslanec Njalikov je na to vprašal Sasonova, če je kaj resnice na vesteh, ki pravijo, da se vrše mirovna pogajanja. Sasonov je zanikal z vse odločnostjo mirovna pogajanja ter je pristavil, da Rusija ne more misliti tako dolgo na mir, dokler ni strta sila Nemčije.

Turška bojišča.

Dogodki v Turčiji zahtevajo vedno več pozornosti, odkar so bili Angleži prisiljeni, da zapustijo Galipoli. Ob vходу v Dardanele, kjer se Angleži držijo, nastopajo Turki vedno z večjo silovitostjo. Izvrstna turška artilerija zelo otežkočuje dovoz živil in novega moštva.

V Mezopotamiji, kjer poveljuje turškim četam Goltz-paša, se Angleži ne morejo več povspeti do nobenega uspeha, odkar so bili pred Kut-el-Amaro tako hudo tepeni. Turške čete ogrožajo sedaj Kut-el-Amaro.

Ob Sueškem prekopu je nastopil mir pred viharjem. Kakor se kaže, bodo Angleži sami najbrže zaprli Sueški prekop in bodo angleške ladje vozile okoli Afrike. Lord Kitchener bo baje odšel iz Londona v Egipt in bo prevzel vzhovno poveljstvo armade. Angleška je pripravljena v Egiptu na dolgotrajno vojsko.

Turško prodiranje proti Sueškemu prekopu.

Iz Kolina se poroča, da prodirajo Turki z močnimi četami proti Sueškemu prekopu. Vsak dan se vrše spopadi angleških čet s številnimi arabskimi poizvedovalnimi četami, dočim se nahajajo Angleži v zapadnem Egiptu s četami domačih rodov, ki so izvrstno oboroženi, v hudih bojih. Angleške vojaške oblasti strogo pazijo, da se o teh dogodkih izven Egipta ne izve ničesar.

Pred Sueškim prekopom.

Angleški vojaški krogi poročajo, da se bližajo Turki z velikimi četami Sueškemu prekopu. Vsak dan se vrše boji s številnimi arabsko-turškimi poizvedovalnimi oddelki. V Sudanu in v zapadnem Egiptu pa se vrše boji s sovrašnimi domačimi plemenimi, ki so izborna oborožena ter imajo celo moderne topove.

Iz Amsterdama: Kitchener odpotuje z večjim štabom višjih častnikov dne 10. januarja v Kairo, da bo ob strani generala Maxwella vodil pripravljalne operacije.

Zarota v Egiptu.

Iz Egipta v Malto došli po neki poročajo, da so prišle angleške oblasti na sled novi zaroti v Egiptu proti kečivu in proti visokim vladnim uradnikom. Več zarotnikov je bilo aretiranih.

Neko poročilo z dne 3. t. m. pravi, da hočejo izvršiti Angleži v Egiptu nasilno rekrutiranje, da na ta način uduše upore. Več bataljonov takih »prostovoljcev« je že sestavljenih. Zadnji teden je dospelo ob Sueški prekop nadaljnjih 70.000 Angležev, Indijcev in Avstralcev. Ob prekopu samem imajo Angleži 200.000, sicer v celem Egiptu 300.000 mož. Prekop bodo baje v kratkem iz vojaških ozirov zaprli.

V grški zbornici dvetretjinska vladna večina.

Iz Aten se dne 24. decembra poroča, da je izvoljenih v novo grško zbornico dve tretjini poslancev, ki bodo šli z vlado, t. j. pristašev grške nepristranosti. S temi volitvami je ljudstvo po ogromni večini odobrilo politiko kralja Konstantina.

Kako dolgo bo še trajala vojna?

Moskovski dnevnik »Raneje Utro« je predložil to vprašanje najodličnejšim ruskim nacionalnim eko-

nomom, katerih odgovore pričbujejo sedaj tudi nemški listi. Profesor Ozerov je izjavil: Optimizem onih ki so ob izbruhu vojne pričakovali, da bo Nemčija kmalu iztradana, je bil kruta samoprevara, povzročil pa je tudi mnogo škode. Poldrugo leto vojne je Nemčijo svedela oslabilo, toda njena vojaška sila še davno ni strta. Profesor Ozerov je glede izida vojne pesimist: vojna pomenja pogubo Evrope ter pravi, da je gospodarstvo Amerike. Tajala bo še najmanj eno leto in končala bo s tem, da se bodo evropske države popolnoma izčrpale. Konec bo ta, da bodo vsi evropski narodi premagani. Sedanja vojna je grob Evrope. Profesor Masov pravi: V svojem stremljenju si pridobiti nova tržišča za svojo gos. odarsko težišče, je pričela Nemčija boj, v katerem bo zmagala Amerika. Profesor Fridman izjavlja: Po mojem mnenju primanjkuje Nemčiji živil in surovin. Napačno pa bi bilo upati, da bo gospodarska kriza imela za posledico skorajšnji konec vojne. Na izid vojne pa lahko deluje drug faktor to so socialne razmere.

Japonska ne pripozna kitajskega cesarstva

Ruski listi poročajo iz Tokija, da Japonska ne bo pripoznala zopetno ustanovitev cesarstva, na Kitajskem. Tako je izjavil pred dnevi japonski zunanji minister v državnem zboru.

Pošiljanje denarja ujetnikom in internirancem v Italiji in Rusiji.

Skupni centralni izkazni urad Rudečega križa, poizvedovalnica za vojne ujetnike, oddelek „E“, (Dunaj, I., Graben 17) naznanja, da od dne 15. dec. dalje sprejema brzojavne denarne pošiljatve za naše vojne ujetnike in internirance v Italiji. Tozadevni stroški so naslednji: Za brzojavne denarne pošiljatve do 200 K 5 K, do 400 K 6 K, do 600 K 8 K, nad 600 K 10 K. Denar je položiti pri blagajni, Dunaj I., Graben 17, mezzanin, ali pa poslati po poštni nakaznici na naslov gori imenovane poizvedovalnice za vojne ujetnike. (Gem. Zentralnachweissbureau vom Roten Kreuze, Auskunftsstelle für Kriegsgefangene, Abteilung E, Wien, I., Graben 17). Denarja se pa ne sme poslati v denarnem pismu, marveč po poštni nakaznici. Na vsaki poštni nakaznici mora biti na odrezku natančen naslov vojnega ujetnika (ime, priimek, šarža, polk, stotnija, kraj vojnega ujetništva), kakor tudi natančen naslov odpošiljatelja. Ni dopuščeno na odrezke poštnih nakaznic pisati naznanil, ki so namenjena vojnim ujetnikom; dalje ni dovoljeno sklicevati se na kako pismo ali drugačno naznanilo, ali obravnavati stvari, ki z denarno pošiljateljstvo niso v nobeni zvezi.

Vsak, kdor položi denar pri gori navedeni blagajni, prejme pobotnico. Tistemu, ki nakaže denar po pošti, se nakaznica pošlje. Vsaka pobotnica ima številko, katero je pri morebitnih reklamacijah navesti. Reklamacij brez navedbe številke na pobotnici se ne more upoštevati. Položeni, oziroma nakazani denar se pošlje na dan sprejema vojnemu ujetniku. Izplačilo se izvrši v italijanskih lireh.

Denarne pošiljatve, ki se nimajo odpraviti brzojavnim putem, naj se ne pošiljajo poizvedovalnici za vojne ujetnike, marveč naj se pošljejo potem mednarodnih poštnih nakaznic preko vrhovnega poštnega nadzorstva (Oberpostkontrolle) v Bernu, Švica. Poštne nakaznice pridejo na imenovano dunajsko pisarno, kjer jih pregledajo, če so opremljene z natančnim naslovom vojnega ujetnika in odpošiljatelja.

Ob tej priliki se p. n. občinstvo znova opozarja na to, da prevzema gori navedena poizvedovalnica za vojne ujetnike, Dunaj, I., Graben 17, od 1. julija t. l. brzojavne denarne pošiljatve v Rusijo. Glede oblike za pošiljanje denarja imenovani pisarni velja isto kakor za brzojavne denarne pošiljatve v Italijo. Stroški znašajo 5 K. Izplačuje se v rubljah. Iz Rusije prejme dunajska poizvedovalnica izvirna potrdila vojnih ujetnikov in internirancev o brzojavno poslanih denarnih zneskih. Pošiljatelj se takoj obvesti, kakor hitro dospje tako prejemno potrdilo. Denarne pošiljatve, ki naj ne gredo brzojavnim putem, je najboljšo poslati potem »Oberpostkontrolle« v Bernu, Švica.

Politične vesti.

Božični glasovi. Dunajski in graški listi prinašajo čla. ke znanih avstrijskih, ogrskih in nemških politikov, ki se večinoma pečajo z vprašanjem gospodarskega bližanja z Nemčijo. Dokazujejo večinoma le, da tesnejša zveza z Nemčijo ne bi bila

na škodo niti našim agrarcem, niti industrijalcem. Le kardinalnega vprašanja, kako bi se naj oživitvorila taka zveza, ne da bi trpela nedotakljivost habsburških pravic, politična samostojnost Avstrije in neodvisnost avstrijske armade, tega vprašanja se ne dotaknejo. Sedaj v vojski se je tako okrepila avstrijska misel in tako povzdignila ljubezen do habsburške rodovine, da hoče javnost tudi o tem biti na jasnem, predno se loti razmotrivanja samo gospodarske plati tega vprašanja.

Gališki deželni odbor se preseli v Lvov. »Kurjer Polski« poroča iz Biale, da je gališki deželni odbor sklenil, da se koncem januarja 1916 preseli v Lvov in bo tam uradne posle v polni meri nadaljeval. — Ako je ta vest resnična, je znamenje, da ni nobene nevarnosti več, da bi Rusi zopet udrli nazaj v Galicijo.

* Bolniški vlak za Bolgarijo — dar našega cesarja. Kakor smo že poročali, je podaril naš cesar bolgarskemu Rudečemu križu z vsem potrebnim opremljen bolniški vlak, katerega je pa Rumunija zadržala na svojih tleh. Dne 16. decembra so pa spravili v Bolgarijo vse gradivo, ki se je nahajalo na omenjenem vlaku.

Raznoterosti.

Naročevanje samo pondeljrove „Straže“. Kdor hoče imeti „Stražo“ samo v pondeljek, si isto kakor dozda lahko naroči posebej. Za naročanje pondeljrove „Straže“ se naj rabijo položnice „Našega Doma“, katere smo priložili pred enim t. dnom in ki so veljavne samo za pondeljrovo „Stražo“. Kdor nima te položnice, naj pošlje denar po poštni nakaznici na naslov: „Upravištvo Pondeljrove Straže“ v Mariboru. Ob strani naj napiše, ali je nov ali star naročnik, da ne bova pomoč. Sama Pondeljrova Straža stane za celo leto K 3'20; za pol leta K 1'60; za čert leta 90 vin.

Kardinal Skrbensky ostane v Pragi. Poročali smo že svoj čas, da so si na Moravskem želeli, da bi postal naslednik umrlega olomuškega nadškofa dr. Bauerja praški knez nadškof in kardinal baron dr. Skrbensky. Na prošnjo čeških škofov in na prošnjo češke duhovščine, da bi naj kardinal Skrbensky ostal v Pragi, se je ta izjavil, da ne bo zapustil Prage.

Cerkvene vesti iz ljubljanske škofije. Po odredbi papeža Benedikta XV. se ima uvesti v lavretanskih litanijah vsiklik: „Kraljica miru“, „prosi za nas.“ Po sporočilu ljubljanskega kn.-šk. ordinariata je dovoljeno v ljubljanski škofiji takoj začeti z omenjenim vsklikom. — V ljubljanski škofiji se je javilo okrog 50.000 učencev in učenk, ki so na božični dan darovali sv. obhajilo za cesarja.

Razpisano suplentsko mesto. Na deželni gimnaziji v Ptujju je razpisano mesto suplenta za zgodovino, matematiko, prirodoslovje. Prošnje na štajerski deželni odbor.

Reforma koledarja v zasedenem ruskem ozemlju. Nemški generalni upravitelj v zasedenem ruskem ozemlju je odpravil ruski koledar ter uvedel gregorijansko štetje. Kakor znano, znaša časovna razlika med ruskim (julijanskim) in našim (gregorijanskim) koledarjem 13 dni. Julijansko štetje je uvedel Julij Cezar na podlagi računov egipčanskega zvezdoznanca Sosigena. Sosigen je izračunal dolgot leta na 365 dni in 6 ur. Za tedanji čas je bil ta račun naravnost duhovito natančen. V teku stoletij pa se je pokazalo, da ni do pičice natančen. Koledarski čas in pravi solnčni čas sta pričela se razlikovati in ob pričetku 17. stoletja je znašala razlika že 10 dni. Solnčno leto namreč nima 365 dni in 6 ur, temveč le 365 dni, 5 ur, 48 minut in 56 sekund. Iz tega majhnega razločka nastane v 128 letih razlika enega dne. Papež Gregor je na predlog zvezdoznanca Alojzija Liliija odpravil nedostatke julijanskega računa na ta način, da je zaukazal, da mora 4. oktobru 1582 slediti takoj 15. oktober in da so le ona stota leta prestopna, katerih številka se da deliti s 4, torej 1600, 2000, 2400, ostala pa ne. S tem je spravl papež Gregorij koledar v soglasje s pravim solnčnim časom. Njegovo spremembo so sprejele s prva le katoliške dežele, ostali so računali po julijanskem koledarju, ter so šele mnogo pozneje sprejele gregorijansko štetje. tako Anglija šele leta 1752, Švedska pa l. 1753. Le pravoslavne dežele, na čelu jim Rusija, so gregorijansko spremembo kot katoliško sploh odklanjale in ker so od papeža Gregorja pretekla leta 1700, 1800 in 1900, na katera po njegovem štetju prestopni dan odpade, znaša razlika med julijanskim (ruskim) in gregorijanskim koledarjem danes že 13 dni.

Slovenska zidarska šola. »Gorenjec« piše: »Gorenjec« je že enkrat sprožil nasvet, da naj bi se kmalu napravila kje slovenska zidarska šola, ker bo na vsak način delati na to, da se po vojni iznebimo laških zidarjev. Lepo Gorico so Lahi z granatami že

razbili in napravili tudi Slovincem na milijone škode. Ko bi mi kličali po vojni laške zidarje, da bi isti proti dobrim plačam zopet pozidali razdejana mesta in vasi na Goriškem, bi bila to nekaka nagrada za Lahov hinavsko zavezništvo in za njihovo sedanje strupeno poželenje po razdiranju. „Naša Moč“ poroča, da je dr. Krek prevzel predsedstvo Slovenskega delavskega stavbinskega društva v Ljubljani. To je prav! Dr. Krek je že marsikaj izvedel in utegne se mu posrečiti, da bo ne le Stavbinsko društvo postavil na trdne noge, marveč poklical v življenje tudi Zidarso šolo.

Odlikovanje. Podpolkovnik 90. pešpoika Božidar Raktelj na Bizejskem, brat župnika g. Rudolfa Raktelja, je bil odlikovan za hrabrost pred sovražnikom z redom Železne krone III. razreda z vojno dekoracijo.

Padli in ranj. častniki 87. pešp. Najnovejši izkaz o izgubah izkazuje sledeča imena padlih in ranjenih častnikov 87. pešpolka: dr. Alfred Bač, nadporočnik, ranjen; Karol Burčanek, nadporočnik, ranjen; Leon Heller, praporščak, ranjen; Karol Heyrovsky, stotnik, mrtev; Franc Junger, poročnik, ranjen; St. Kozak kadet, ranjen; Viljem Linhart, praporščak, ranjen; Franc Matovšek, praporščak, mrtev; Oskar Münz, nadporočnik, ranjen; Viktor Teis, praporščak, ranjen; L. Urbah, poročnik, ranjen in Rudolf Zwenger, nadporočnik, ranjen.

Odlikovani slovenski dijak. Praporščak Josip Ferk, doma iz Ceršaka ob Muri, ki služi kot enoletni prostovoljec pri kranjskih alpinistih, je bil zaradi junaškega zadržanja pred sovražnikom odlikovan s srebrno hrabrostno kolajno.

Odlikovani junaki 87. pešpolka. S srebrno hrabrostno kolajno 1. razreda so bili odlikovani sledeči: Praporščaka Mattei Leopold in Liška Franc, častniški namestnik Albert Wucheser, kadet Podvinski Rudolf, stabni narednik Ferdinand Pristovšek, četovodje Leopold Vehovar, Martin Kramperšek, Karol Kranjc, poddesežnik Franc Kos, pešec Rudolf Dečman. Z bronasto hrabrostno kolajno: stabni narednik Franc Veher, narednik Jožef Klinseser, četovodje Karol Jersič, Franc Juzinger in Jožef Colaj, desetniki Janez Osojnik, Anton Železnik, Franc Vidovič, Valentin Hladin, Franc Čretnik, pešec Franc Lorger, Franc Skornik, Andrej Rožman, Janez Belič, Jakob Ulrih, Janez Cafuta, Kac Anton, Franc Berdnik, Jacob Belcer, Franc Plavšak, Janez Jevšinek, Ferdinand Muc, Martin Senica, Janez Fakin, in Brišnik Franc.

Lahi proti Lahom. Iz Ptujja se nam piše: Iz znane rodbine Lah iz Moškanjce se nahaja oče in dva sina v vojni. Starejši Jože že četrto leto kot četovodja straži in z nestrpnostjo čaka v trdnjavskem poiku ob sinji Adriji na Lahe; mlajši Martin kot desetnik se bje ob Soči proti istemu dednemu sovražniku in dne 16. grudna je njun oče z veseljem sledil sinoma k vojakom. Vrli rodbini želimo obilo sreče! — Junaškim Lahom pa po premagi Lahov srečno vrnitev.

Kako se išče pogrešane vojake. Dunajska „Korrespondenz Wilhelm“ poroča: Mednarodni mirovni urad v Bernu na Švicarskem je že ob pričetku vojske organiziral posebno službo za vojne žrtve. Tega urada se občinstvo posebno pridno poslužuje. Ta posredovalni urad je v stanju, da poišče pogrešane vojake na Ruskem. Sorodniki, ki pogrešajo kakega od svojih, ki se je izgubil na ruskem bojišču, naj se obrne na podružnice tega urada. Naslov za dopise je: „Österreichische Friedensgesellschaft“, Dunaj, Spiegelgasse 4. Urad posluje brezplačno.

Zaradi pomanjkanja papirja preneha izhajati dnevnik »Hrvatska Misao« v Šibeniku.

Nič pismenih čestitk. Naravno je, da ima cenurni urad že s pregledovanjih navadnih pisem čez glavo dela. Zato je želeli, naj bi se letos opustilo določanje pismenih čestitk za novo leto.

V Gradcu štedijo z lučjo. Vladni komisar graškega mesta, bivši ptujski okrajni glavar pl. Underrain, je izdal že v drugič strog poziv na mestno prebivalstvo, da mora, kolikor le mogoče, štediti z lučjo. Odredil je med drugim tudi, da sme goreti v zasebnem stanovanju samo po ena plinova svetilka, v javnih in zasebnih šolah pa ne sme goreti nobena plinova svetilka. Tudi je strogo prepovedano uporabljati plin za kuhanje jedil po kavarnah, gostilnah in v zasebnih kuhinjah. Istotako je strogo prepovedano razsvetljevati izložbena okna. Prestopki se kaznujejo z globo do 400 kron. Vzrok je pomanjkanje kuriva.

Štetje živine v Avstriji za časa vojne. Kakor poroča list »Oesterreichischer Volkswirt«, se je pred nekaj tedni izvedeno štetje živine zaključilo. Ome-

njeni list piše: štetje je imelo bolj zadovoljive uspehe, kakor se je bilo nadejati. Od zmanjšanja števila živine ne more biti govora. Število goveda se je v obče le malo zmanjšalo. Res pa je nastopila velika predrugačba glede kakovosti in starosti živine; delež mlade in suhe živine je pri vsem številu živine daleko večji, maščoba in mesnata množina, kolikor jo daje še sedanje število živine, je toraj zdatneje manjša kakor v mirnih časih; v tem leži za obstoječe težkoče zadostno pojasnilo. Tudi število svinj se je močno skrčilo, toda — kakor znano — je vzreja pri svinjah mnogo lažja; zato zmanjšanje svinjskih čred še ne pomeni nobene nevarnosti za bodočnost našega kmetijstva in preskrbe z mesom. Nikakor nezadovoljiva so toraj poročila, katera dobimo o gališki živini, koji so Rusi, če je bila zlasti kmečka, iz političkih ozirov razmeroma še prizanesli; pač pa je živina veleposestnikov brez prizanašanja izginila. Vkljub temu pa ne potrebuje Galicija do sedaj — izvzemši nekatere okraje, kakor Lvov — vsaj nobenega dovoza živine iz zahodne Avstrije.

Kmečke pritožbe. Živinorejci se pritožujejo, da ne dobijo otrobov, ki so jih po občinskih uradih naročili pri uradu za živinska krmila v Gradcu. Na deželi je sedaj veliko pomanjkanje močnih krmil. Svetujemo, da se naj prizadeje radi počasnega delovanja urada za živinska krmila pritožijo po občini na okrajno glavarstvo ali pa naravnost na cesarsko nameštništvo.

Žito se mora oddati do 10. januarja. Občine mariborskega okrajnega glavarstva so dobile nalog, da naj takoj obvestijo posestnike, ki še niso oddali zahtevanega odvisnega žita, da morajo istega najpozneje do 10. januarja 1916 oddati komisijonarju vojnožitno prometnega zavoda.

Srebrni denar vrednosti 1 krone se ne bo zasegel. Zaradi občega vpraševanja iz kmetovalskih krogov je osrednji odbor c. kr. kmetijske družbe štajerske prosil na merodajnem mestu za pojasnila glede nameravne zasega srebrnega denarja v vrednosti 1 krone. C. kr. finančno-deželno ravnateljstvo je na to izjavilo, da mu o kaki zasegi srebrnega denarja po 1 K ni niti najmanj znano. C. kr. finančno-deželno ravnateljstvo pristavlja na to, da ni izključeno, da se je ta govorica nalašč raztrosila v svet z namenom, da se napravi pomanjkanje drobca, katero se je v posameznih okrajih spremenilo že v potrebi po drobcih. Posebno v kmečkih krogih da je to občemu blagoru škodljivo zadrževanje kovanega denarja razširjeno. Osrednji odbor je ugodil želji c. kr. finančnega deželnega ravnateljstva s tem, da prosi ude c. kr. kmetijske družbe, da oni uplivajo na primeren način v svojih krogih, da se srebrni denar po 1 K, kakor tudi nikeljasti in bronasti ne bo nabiral in da ne bo odvzet prometu.

Zvišanje cen za pločevino v Nemčiji. — Zveza nemških tovarnarjev za izdelovanje pločevine je sedaj sklenila, da zviša takoj cene za pločevino in sicer za 5 mark za 100 met. stotov.

Uvoz blaga iz Španije v Nemčijo dovoljen. Madridski uradni list javlja, da italijanska vlada ne ovira uvoza raznega blaga iz Španije skozi Italijo in Švico v Nemčijo.

Najmanjša knjiga na svetu. V Padovi na Italijanskem je izšla leta 1615 knjiga o kateri se trdi, da je najmanjša na svetu. Spisal jo je Galileo Galilei. Dolga je 10. široka pa komaj 6 milimetrov, torej ni večja, kakor noht odraslega moža. Knjiga obsega 208 strani, na vsaki strani je tiskanih 9 vrst, približno 95 črk. Tisk knjige je tako razločen, da se more čitati knjiga s prostim očesom.

Nenavadna zima na Švedskem. V zadnjem času vlada na Švedskem tako nenavadno huda zima, da je ponekod oviran ves promet. V mestu Askott je padel toplomer na 53 stopinj Celzija. Najhujša, dosedaj zaznamovana zima na Švedskem je bila leta 1881. Takrat je kazal toplomer 49 stopinj Celzija pod ničlo.

Dopisi.

Maribor. Umrl je organist mariborske stolnice in skladatelj g. Rudolf Wagner. Dolgo časa je poučeval tudi petje na mariborski c. kr. gimnaziji. Svetila mu večna luč!

Maribor. Nek dobitnik je daroval večjo svoto denarja, ki se naj uporabi za mestne uboge na ta način, da se jim daje vsak dan mleko zastonj. Siromaki, posebno revne družine z večjim številom otrok se naj oglasijo v pisarni mestnega oskrbnikarja, Rotovski trg št. 9., I. nadstropje in sicer od

8.—12. ure dopoldne, kjer bodo dobili izkaznice za mleko. Mleko bodo potem dobili brezplačno v Bernhardovi mlekarni v Koroški ulici št. 10.

Maribor. Mariborski mestni odbor za preskrbo prebivalstva z živili je nakupil več vagonov ogrske pšenične moke, katera se sedaj prodaja po trgovinah 1 kg po 2 vinarja dražje kot domača moka. Trgovci morajo imeti na vrečah napis »ogrška moka«.

Maribor. V pondeljek, dne 27. decembra je umrl vpokojeni železničar Andrej Gleinzer, doma od Sv. Petra niže Maribora. Svetila mu večna luč!

Maribor. Primarij na tukajšnji deželni bolnici, dr. Flafero, je poklican kot vojaški zdravnik na fronto. — Dne 22. decembra je umrla v 68. letu svoje starosti tukajšnja hišna posestnica Ana Jernaj.

Studenci pri Mariboru. Tukajšnji občinski svet je imenoval Karola Mayer, nadučitelja na naši deželjski šoli, za častnega občana.

Št. Ilj v Sl. gor. Naš organist g. Anton Rozman je dobil pravico, da sme prodajati »Stražo« in »Slovenskega Gospodarja«. Kdor se torej ni naročen na naše liste, si jih lahko kupi pri g. organistu.

Št. Ilj v Slov. goricah. Mlad posestnik Alojzij Pomperger v Selnici ob Muri, ki je kot črnovojak še le letošnjo spomlad bil poklican v vojake, je bil odlikovan že z dvema srebrnima kolajnama. Na severnem bojišču je dobil veliko srebrno kolajno, ker je ob reki Prut odvel Rusom velik coln. Na italijanskem bojišču pa je rešil Pomperger ranjenega častnika ujetništva in je dobil za to malo srebrno kolajno. Odlikovanec je Slovenec.

Sv. Andraž v Slov. gor. Dne 21. decembra so našli ležati mrtvo na občinski cesti v Rinkofcih malo posestnico Marijo Horvat, doma iz Slavščine. Zadel jo je bržčas mrtvoud.

Ormož. Orožniki so prijeli 32 letno Marijo Škvorc ter jo izročili tukajšnjemu sodišču, ker je osumljena hudodelstva tatvine.

Hajdin pri Ptujju. Tukajšnji posestniki Jožefi Urh je bilo ukradenih 200 kron denarja iz zaprte omare. O tatu ni duha ne sluha. Vlomil in tatvine se pri nas množijo.

Gorica pri Račah. V občini Gorica je župan g. Vodošek nabral za mariborski vojaški dan 1915 znesek 53.50 K. Darovali so ti-le: Čelofiga Stefan 10 K, Vodošek Franc 5 K, Čelofiga Anton 1 K, Ivana Milauč 2 K, Predikaka Franc 1 K, Pešek Liza 1 K, Damjan Marija 1 K, Damjan Micika 1 K, Valand Neža 1,20 K, Potisk Marija 1 K, Napast Matevž 2 K, Marčič Marija 1 K, Valand Miha 2 K, Pernat Mar. 1 K, Predikaka Marija 40 v, Veranič Franc 1 K, Sagadin Neža 1 K, Krajnc Josip 2 K, Čelofiga Marija 1 K, Čelofiga Micika 20 v, Kozoderer Jakob 2 K, Čelofiga Urša 1 K, Kovačič Josip 1 K, Kovačič Gera 20 v, Mohorko Barba 2 K, Falež Roza 1 K, Pauko Jernej 1 K, Gorkovič Marija 50 v, Čelofiga Stefan 1 K, Šramel Marija 1 K, Pernat Anton 1 K, Čelofiga Anton 2 K. Boga plati!

Vuhred. Na italijanskem bojišču je padel Konrad Widmoser, sin tukajšnjega trgovca Jožefa Widmoser.

Cerovec pri Rogatcu. Dne 20. decembra t. l. sta vlomila Florjan in Jožef Osek v hišo tukajšnjega kmeta Blaža Škrabl in mu odnesla 2750 kron denarja. Vlomilca se že nahajata pod ključem.

Celje. Za mesto se bodo ta teden izdajale krušne izkaznice namesto na Silvestrovo, v sredo dne 29. in četrtek 30. decembra.

Celje. Vsled ran, zadobljenih na bojišču, so bile pokopane na tukajšnjem mestnem pokopališču v zadnjih dneh sledeče umrle vojaške osebe: Pešca Armin Gugik in Janez Strobl.

Celje. V kazenski zadevi »Stelzer proti Križan« se je izročilo za sklad za vdove in sirote naše oborožene sile svoto 35 K.

Celje. Vsem blagim darovalcem, nabiralcem in prijateljem naše podružnice, kateri so tekom leta 1915 prpomogli k uspešnemu obstanku v našem okrožju priskrbljenih naprav z blagoslovnimi prispevki, bodisi z blagom ali pa z delovanjem v naših okrevalskih, usoja si — ker ni mogoče vsakemu posebej se zahvaliti, izreči tem potom najtoplejšo zahvalo v imenu podružnice s pristrčno prošnjo, pospeševati še tudi zanaprej po možnosti blagi namen našega »Rudečega Križa«. Podružnica Rudečega Križa celjskega kmečkega okraja.

Vojnik. Na soškem bojišču je padel podčastnik in tukajšnji gostilničar Karol Legvart.